

Výhrady k mezinárodním
smlouvám

Výklad mezinárodních
smluv

Pojem výhrady obecně

Výhradou k **mnohostranné smlouvě** rozumíme

- *jednostranné prohlášení státu*
- *směřující k vyloučení závaznosti určitých ustanovení smlouvy pro tento stát,*
- *tedy ke změně právních následků těchto ustanovení.*

- *smysl výhrady, četnost*
- *kompatibilita výhrady s předmětem a cílem smlouvy*

Pojem výhrady ve Vídeňské úmluvě

- *jednostranné prohlášení*
- *jakkoliv formulované nebo označené,*
- *učiněné státem při podpisu, ratifikaci, přijetí nebo schválení smlouvy, nebo při přístupu k ní,*
- *jímž se zamýšlí vyloučit nebo pozměnit právní účinek určitých ustanovení smlouvy při jejich použití vůči tomuto státu.*

Prohlášení

- Někdy státy činí při podpisu nebo ratifikaci smlouvy ***prohlášení***.
- Prohlášení, která vyhovují definici výhrady, jsou vlastně **výhradami**.
- Naproti tomu prohlášení, která nezamýšlejí pozměnit právní účinky smlouvy vůči státu, **výhradami nejsou**.
- Prohlášení se mohou týkat výkladu smlouvy (*tzv. interpretační prohlášení*).

Výklad mezinárodních smluv - 31

PRAVIDLA VÍDEŇSKÉ ÚMLUVY

- Článek 31 - **Obecné pravidlo výkladu**
- Smlouva musí být vykládána (1) v dobré víře, (2) v souladu s obvyklým významem, který je dáván výrazům ve smlouvě (3) v jejich celkové souvislosti, a rovněž (4) s přihlédnutím k předmětu a účelu smlouvy.
- Pro účely výkladu smlouvy se kromě textu, včetně preambule a příloh, celkovou souvislostí rozumí:
  - každá dohoda vztahující se ke smlouvě, k níž došlo mezi všemi stranami v souvislosti s uzavřením smlouvy;
  - každá listina vyhotovená jednou nebo více stranami v souvislosti s uzavřením smlouvy a přijatá ostatními stranami jakožto listina vztahující se ke smlouvě.
- Spolu s celkovou souvislostí bude brán zřetel:
  - na každou pozdější dohodu, týkající se výkladu smlouvy nebo provádění jejích ustanovení, k níž došlo mezi stranami;
  - na jakoukoliv pozdější praxi při provádění smlouvy, která založila dohodu stran, týkající se jejího výkladu;
  - na každé příslušné pravidlo mezinárodního práva použitelné ve vztazích mezi stranami.
- Výraz bude chápán **ve zvláštním smyslu**, potvrdí-li se, že to bylo úmyslem stran.

Výklad – čl. 32

- Článek 32
- **Doplňkové prostředky výkladu**
- Doplnkových prostředků výkladu, včetně přípravných materiálů na smlouvě a okolností, za nichž byla smlouva uzavřena, lze použít buď pro potvrzení významu, který vyplývá z použití článku 31, nebo pro určení významu, když výklad provedený podle článku 31:
  - buď ponechává význam nejednoznačným nebo nejasným; nebo
  - vede k výsledku, který je zřejmě protismyslný nebo nerozumný.

Výklad – čl. 33

- Článek 33
- **Výklad smluv, jejichž původní vyhotovení je ve dvou nebo více jazycích**
- Byla-li smlouva původně vyhotovena ve dvou nebo více jazycích, má její text stejnou platnost v každém z těchto jazyků, pokud smlouva nestanoví nebo se strany nedohodnou, že v případě rozdílnosti je rozhodující určitý text.
- Znění smlouvy v jiném jazyce, než v jednom z těch, v němž byl text původně vyhotoven, bude považováno za původní text jen v případě, že to stanoví smlouva nebo se strany na tom dohodly.
- Předpokládá se, že výrazy použité ve smlouvě mají v každém z původních textů **stejný význam**.
- Dojde-li při porovnání původních textů k rozdílnostem ve významu, které nemohou být odstraněny použitím článků 31 a 32, přijme se, s výjimkou případu, kdy určitý text je podle odstavce 1 rozhodující, ten **význam, který se zřetelem k předmětu a účelu smlouvy tyto texty nejlépe sblíží.**

Subjekty výkladu

- Mezinárodní právo:
  - smluvní strany
  - pověřený orgán, bylo-li to dohodnuto (MSD)
- Vnitrostátní právo:
  - orgán státu, který smlouvu aplikuje, tj. vláda, soud, správní orgán
  - funkce MZV: poradní (u soudů)

Interpretační prohlášení

skrytá výhrada?